



## הסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות אוקטובר 2014-אוגוסט 2015: תמונת מצב

אלון קלמנט, רוני אבישר-שדה  
עידו נגר, יונתן חורן וניבה אוריון  
הקליניקה לתובענות ייצוגיות, אוניברסיטת תל-אביב

### מבוא

בהתאם לסעיף 18(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "החוק"), על הסדר פשרה בתובענה ייצוגית להיות מפורסם בעיתונות, בטרם אישורו. מטרת הפרסום הינה לאפשר לחברי הקבוצה ולארגונים הפועלים בתחום התובענה, להגיש את התנגדותם לאישור ההסדר וכן לאפשר לחברי הקבוצה שאינם מעוניינים כי ההסדר יחול עליהם, לצאת מתחולתו.

במסגרת דו"ח זה בחנו את כל הסדרי הפשרה שפורסמו כאמור בתקופה שבין חודש אוקטובר 2014 ועד סוף חודש אוגוסט 2014 (להלן: "תקופת הבדיקה").

מטרת הדו"ח הינה לזהות מגמות בהסדרי פשרה שהוגשו לאישור בתקופת הבדיקה, ומביניהם - אלה שאושרו עד לחודש מרץ 2016, תוך התמקדות במספר פרמטרים מרכזיים: סוג הסעדים שנפסקו לקבוצה ושווים, משך ניהול ההליך (ממועד הגשתו ועד למועד הגשת ההסדר וממועד הגשת ההסדר ועד למועד אישורו), שכר הטרחה והגמול שנפסקו, מינוי בודקים, הגשת התנגדויות והתערבות על ידי היועץ המשפטי לממשלה. כמו כן בחנו את חלוקת הסדרי הפשרה בהתאם לפריט לפיו הוגשו התובענות, לפי התוספת השנייה לחוק.

## עיקרי הממצאים

- בתקופת הבדיקה (11 חודשים) פורסמו 71 הסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות. 60% מהם הוגשו בתובענות ייצוגיות בענייני צרכנות (תובענות שהוגשו לפי פריט 1 לתוספת השנייה לחוק).
- עיקר ההסדרים הוגשו בבתי המשפט במרכז הארץ: 76% מכלל הסדרי הפשרה שהוגשו בתקופת הבדיקה הוגשו בבתי המשפט המחוזיים בתל אביב ובמחוז מרכז. רק 10% מכלל ההסדרים הוגשו לבתי הדין לעבודה.
- ב- 48 מקרים, 68%, מתוך הסדרי הפשרה שפורסמו בתקופת הבדיקה, ניתנה החלטה הסוגרת את התיק עד ליום 26.3.16. רק בתיק אחד, מבין התיקים הסגורים, אושר הסדר פשרה לאחר שהתובענה אושרה כייצוגית. בכל יתר התיקים (47) אישור ההסדר נעשה לפני שניתנה בהליך החלטת אישור.
- במסגרת ההסדרים שהוגשו בתקופת הבדיקה ואושרו עד ליום 26.3.16, ניתן סעד כספי כולל בסכום של 139 מיליון ש"ח. כאשר 94 מיליון ש"ח, 68% מסכום כולל זה, הועבר בשלושה הסדרים בלבד. הסעד הכספי הממוצע עומד בתקופה שנבדקה על 4 מיליון ש"ח, והחציון על 740,000 ש"ח.
- הסעד השכיח ביותר שנפסק הינו סעד כספי אוטומטי (ללא תלות בפניית חברי הקבוצה) אשר ניתן ב- 35% מההסדרים שאושרו. הטבות וקופונים ניתנו ב- 27% מהמקרים. תרומות – בכסף או במוצרים – ניתנו בשיעור דומה (27%).
- סך כל שכר הטרחה שנפסק בתקופת הבדיקה עומד על 23 מיליון ש"ח. האחוז הממוצע של שכר טרחת עורכי דין בפשרות שאושרו עומד על 20.8% משווי הסעד שנפסק בהסדרים אלה והחציון עומד על 17%.
- שכר הטרחה הממוצע עומד בתקופת זו על 560,000 ש"ח. שכר הטרחה החציוני עומד על 100,000 ש"ח.
- ב- 73% מהמקרים פסקו בתי המשפט את שכר הטרחה בסכום כולל, אך התנו את ביצוע חלק מתשלומו לעורך הדין המייצג בביצוע הוראות ההסדר על ידי הנתבעת.
- הגמול הממוצע לתובעים מייצגים עומד על 93,000 ש"ח, והסכום החציוני על 28,000 ש"ח. סך הגמול שנפסק מהווה כ- 17% מסך שכר הטרחה שנפסק.
- היועץ המשפטי לממשלה הביע עמדה במרבית ההסדרים שאושרו בסופו של דבר על ידי בתי המשפט. ב- 84% מהמקרים התייצב היועץ המשפטי לממשלה והביע את עמדתו ביחס להסדר. במרבית המקרים (65%) התנגד היועץ לאישור ההסדר.
- רק ב- 10% מהמקרים המהווים חמישה תיקים בסך הכל, מינו בתי המשפט בודקים לפי סעיף 19(ב) לחוק.
- הליכים שנסגרו בתקופת הבדיקה, נמשכו בממוצע כ- 34 חודשים מיום הגשת התובענה ועד ליום אישור ההסדר, אורך הזמן הממוצע בין פרסום ההסדר ובין אישורו עומד על 185 ימים.

## שיטת הבדיקה

דו"ח זה מציג ממצאים אמפיריים ביחס לכל הסדרי הפשרה שפורסמו בעיתונות בין החודשים אוקטובר 2014 לאוגוסט 2015.<sup>1</sup> במהלך תקופת הבדיקה פורסמו 71 הסדרי פשרה שונים בעיתונות, מרביתם בעיתון ישראל היום. 67% מתוכם (48 הסדרי פשרה) אושרו על ידי בתי המשפט וביתר 33% (23 הסדרים) טרם התקבלה החלטה נכון ליום 26.3.2016. אנו מניחים כי בתקופת הבדיקה לא הוגשו הסדרים שלא פורסמו כאמור, על אף שייתכן מצב בו בית משפט לא הורה על פרסומו של הסדר שהוגש אליו, נראה כי מצב זה הינו נדיר.

מסד הנתונים מתבסס ברובו על נתונים הקיימים בקליניקה לתובענות ייצוגיות באוניברסיטת תל אביב. מסד נתונים זה מתעדכן מידי שבוע באופן שוטף על ידי סטודנטים הלוקחים חלק בפעילות הקליניקה ומתפרסם באופן שוטף [באתר הקליניקה לתובענות ייצוגיות](#). העדכון נעשה על בסיס המודעות המפורסמות בעיתונות, וכן על בסיס נתונים שפורסמו באתר המשפטי: "נבו", בפנקס התובענות הייצוגיות ובמערכת נט המשפט. במסגרת הכנת דו"ח זה שבנו ובחנו את כל ההתפתחויות בתיקים שאיתרנו, נכון ליום 26.3.16.

בכל הנוגע להסדרי פשרה שאושרו על ידי בתי המשפט, מרבית הנתונים נלקחו מפסקי הדין שאישרו את ההסדרים, כפי שאלה פורסמו באתר "נבו". במקרים בהם לא נמצא פסק דין כאמור, הנתונים אותרו מפנקס התובענות הייצוגיות, מערכת נט המשפט והמודעות עצמן. הואיל ולא היה ברשותנו היתר עיון כללי לעיון בכל המסמכים הקיימים בתיקים אלה במערכת נט המשפט, המידע שנגלה לנו – ובהתאם המידע עליו הסתמכנו – הוא חלקי.

המחקר נערך בחודשים פברואר ומרץ 2016 ונתוניו מעודכנים, ליום 26.3.16.

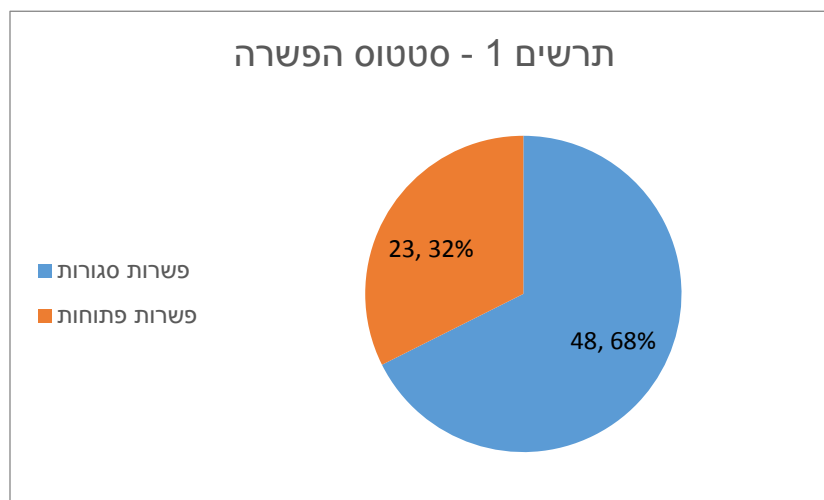
---

<sup>1</sup> כפי שאלה מועברות לקליניקה, מחברת "יפעת".

## ממצאים

### 1. כללי

כמפורט **בתרשים 1**, במהלך תקופת הבדיקה פורסמו בעיתונות 71 הסדרי פשרה. מתוכם 48 (68%) אושרו על ידי בית המשפט (נכון ליום 26.3.16) וב-23 (32%) הנוספים טרם התקבלה החלטה. הבחינה הסתמכה על נתונים המצויים באתר "נבו" ובמערכת "נט המשפט".

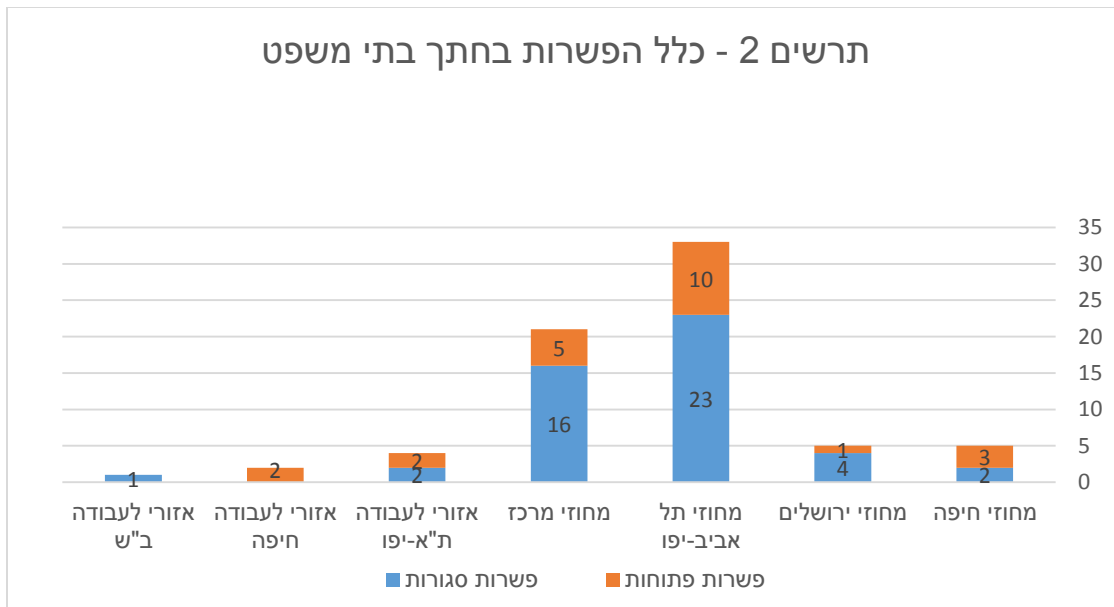


### 1.1 בתי המשפט והשופטים

התובענות הייצוגיות בהן פורסמו הסדרי פשרה בתקופת הבדיקה התנהלו בפני שבעה (7) בתי משפט ובתי דין לעבודה (**תרשים 2**): 46% מההליכים בהם הוגשו הסדרי פשרה בתקופת הבדיקה התנהלו בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (מתוכם אושרו 23 הסדרים בפסק דין); 30% מההסדרים בבית המשפט המחוזי מרכז (מתוכם 16 אושרו בפסק דין). שני בתי משפט אלה מהווים **ביחד** 76% מסך ההסדרים שבדקנו.

רק שבעה (7) הסדרים (כ-10%) מתוך כלל הסדרי הפשרה שבדקנו הוגשו לבתי הדין האזוריים לעבודה. יצוין כי במסגרת המחקר אותרו שני הסדרים שהוגשו בתיקים שהתנהלו בבית משפט לעניינים מנהליים. אלה נכללו תחת הקטגוריה של בתי המשפט המחוזיים.

## תרשים 2 - כלל הפשרות בחתך בתי משפט

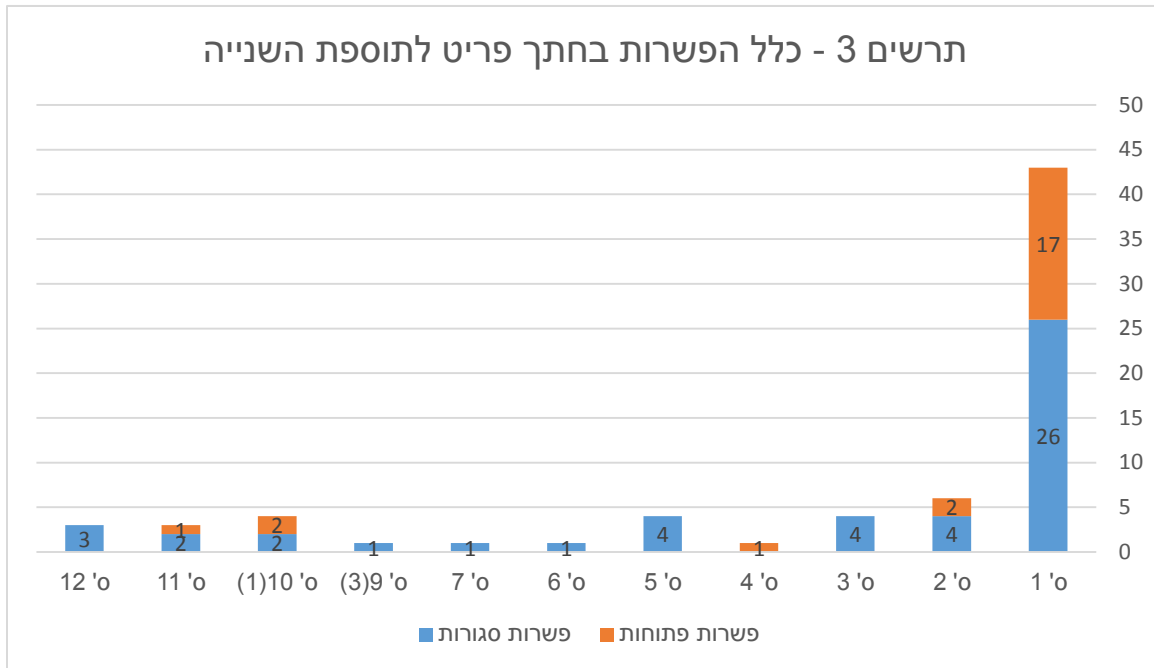


**טבלה 1** מתארת את התפלגות הסדרי הפשרה שהוגשו לאישור לפי שופטים :

טבלה 1 - שכיחות פשרות לפי שופט				
באחוזים	כל הפשרות	פשרות פתוחות	פשרות סגורות	השופט
1.4%	1	0	1	אלטוביה מגן
17.8%	13	4	9	אלמגור שושנה
2.7%	2	0	2	בזק-רפפורט תמר
1.4%	1	0	1	בכר אליהו
1.4%	1	0	1	בן-אור נאווה
13.7%	10	1	9	גרוסקופף עופר
1.4%	1	0	1	גריל יגאל
2.7%	2	1	1	וילנר יעל
1.4%	1	0	1	כבוב חאלד
1.4%	1	0	1	כהן אביגיל
2.7%	2	1	1	כהן רחמים
2.7%	2	1	1	כנפי-שטייניץ גילה
1.4%	1	1	0	לויט מיכל
13.7%	9	3	6	נד"ב מיכל
1.4%	1	0	1	נחליאלי חיאט אסתר
9.6%	7	4	3	ענבר יצחק
4.1%	3	1	2	צפת צילה
2.7%	2	2	0	קיסרי אלכסנדר
4.1%	3	1	2	רוחן רות
2.7%	2	0	2	שטמר אסתר
1.4%	1	1	0	אלכס קוגן
1.4%	1	1	0	מיכל נעים דיבנר
1.4%	1	0	1	צבי פרנקל
4.1%	3	1	2	אריאלה גילצר כץ
100.00%	71	23	48	סה"כ

## 1.2 הסדרי הפשרה בהתאם לפריט לתוספת השנייה, לפיו הוגשה התובענה הייצוגית

בהתאם לסעיף 3(א) לחוק, "לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השנייה".  
**תרשים 3** מפרט את שכיחות הפריטים לפיהם הוגשו בקשות האישור, בהן פורסמו ההסדרים שבדקנו.  
ניתן לראות כי הפריט השכיח ביותר הוא פריט 1, המאפשר הגשת תובענות ייצוגיות כנגד עוסקים.  
59% מכלל הסדרי הפשרה הוגשו לפי פריט זה (מקרב הסדרי הפשרה שאושרו, אחוז הסדרי הפשרה לפי פריט 1 עומד על 54%).<sup>2</sup>



## 2. סעדים

68% מכלל ההסדרים שפורסמו אושרו, עד ליום 26.3.15. במסגרתם הוענקו סעדים בשווי כספי כולל של כ-139 מיליון ש"ח. נציין כי במסגרת סכימה זו כללנו גם סעדים מסוג קופונים, הנחות ומבצעים. התייחסנו להערכות הצדדים את שווי סעדים אלה, על אף ששוויים האמיתי תלוי בסופו של דבר בשיעורי המימוש שהיו להם.<sup>3</sup>

מתוך סכום כולל זה של 139 מיליון ש"ח, 94 מיליון ש"ח (כ-68%) נפסקו במסגרת שלושה הסדרי

<sup>2</sup> נציין כי בהתאם למחקר: "תובענות ייצוגיות בפרספקטיבה אמפירית" (אלון קלמנט, קרן וינשל-מרגל, יפעת טרבולוס ורוני אבישר-שדה) אשר פורסם בחודש יוני 2014 עולה כי בין השנים 2006-2012 67.6% מבקשות האישור שהוגשו היו לפי פריט 1 לתוספת השנייה לחוק.

<sup>3</sup> אלון קלמנט "הפער בין שווי הנחזה לשווי הממומש של הסדר פשרה בתובענה ייצוגית" משפט ועסקים כ 1 (2016) (להלן: "קלמנט, מימוש").

פשרה, שבכל אחד הוסכם על העברת סכום של כ-30 מיליון ש"ח לחברי הקבוצה.<sup>4</sup> הליכים אלה הוגשו לפי פריט 5 לתוספת השנייה לחוק (ניירות ערך) ולפי פריט 3 לתוספת השנייה לחוק (תאגידים בנקאיים).<sup>5</sup>

הסעד הכספי הממוצע שנפסק עומד על כ-4 מיליון ש"ח, בעוד שהחציון עומד על כ-740 אלף ש"ח. פער זה נובע משלושת ההסדרים הנ"ל, אשר אינם מייצגים באופן מלא את יתר ההסדרים שפורסמו בתקופת הבדיקה. כמו כן, יש לציין כי הסעד הכספי הממוצע עבור 26 התובענות שהוגשו לפי פריט 1 הינו כ-1.2 מיליון ש"ח, בעוד שהחציון עומד על כ-340 אלף ש"ח.

**בטבלה 2 מוצגים הסדרי הפשרה המאושרים** בחתך הסעדים שניתנו לחברי הקבוצה. הסעדים חולקו לשבעה סוגים: (1) סעד כספי אוטומטי (אשר ניתן לחברי הקבוצה – כולם או לפחות חלקם - ללא תלות בפנייה); (2) סעד כספי תלוי דרישה; (3) קופון או הטבה (כגון הנחה על מוצר מסוים); (4) תרומה כספית; (5) תרומה במוצרים; (6) התחייבות של הנתבעת לתקן את התנהלותה בעתיד (סעד של שינוי התנהגות). נציין כי הנתבעות התחייבו לשנות את התנהגותן ב- 56% מהסדרי הפשרה שאושרו, אולם הטבלה מציגה את אחוזי הפשרות שבהם התחייבות זו נפסקה כסעד יחיד.

סעד כספי אוטומטי ניתן ב-17 מההסדרים הסגורים שבדקנו (המהווים 35%). ממוצע סכום הסעד הזה הינו 6,619,683 ש"ח, בעוד החציון עומד על 1,900,000 ש"ח. סעד כספי זה הינו סעד שאינו תלוי בפנייה של חברי הקבוצה אל הנתבעת לצורך קבלת הסעד.

תרומה ניתנה ב-13 מההסדרים (המהווים 30%). החלק הארי של התרומות ניתן בכסף (62%) והיתר (38%) במוצרים. הסכום הממוצע לתרומות אלה הינו 529,971 ש"ח, והחציון הינו 122,500 ש"ח. נציין כי סעד של תרומה במוצרים הינו בעייתי יותר הואיל וקיים קושי משמעותי להעריך את שווי האמיתי לציבור או את עלותו לנתבעת.<sup>6</sup>

טבלה 2 - שכיחות הסעדים בפשרות סגורות		
הסעד	פשרות סגורות	באחוזים
כספי אוטומטי (ללא תלות בפנייה)	17	35%
כספי תלוי דרישה	7	15%
הטבה או קופון	13	27%
תרומה כספית	8	17%
תרומה במוצרים	5	10%
שינוי התנהגות	2	4%

\*הערה: יש לשים לכך שבכמה מההסדרים הוסכם על יותר מסעד אחד. על כן הנתונים מסתכמים ליותר ממאה אחוז.

<sup>4</sup> ת"צ (מחוזי ת"א) 37908-11-12 פרילוק נ' קול החזקה בע"מ (פורסם בנבו, 8.12.2015); ת"צ (מחוזי ת"א) 1714/08 בשארי נ' בנק לאומי לישראל (פורסם בנבו, 31.5.15); תני"ג (מחוזי מר"י) 15430-07-12 שפירא נ' בנק דקסיה ישראל בע"מ (פורסם בנבו, 30.12.2012) (להלן: "שפירא נ' דקסיה").

<sup>5</sup> בעניין שפירא נ' בנק דקסיה הסדר הפשרה כלל גם הסדר פשרה בתביעה נגזרת שעסקה באותם האירועים.

<sup>6</sup> ראו: קלמנט, מימוש, לעיל ה"ש 3.

בטבלה 3 ניתן לראות את סוגי הסעדים כפי שהופיעו בהסדרי הפשרה שפורסמו בעיתונות, אך טרם אושרו בפסק דין. בהסדרי פשרה אלה ניתן לראות כי הפרופורציה של הסעדים תלויי הדרישה גדולה יותר, ביחס להסדרי הפשרה שאושרו.

טבלה 3 - שכיחות הסעדים בפשרות פתוחות		
הסעד	פשרות פתוחות	באחוזים
כספי אוטומטי (ללא תלות בפנייה)	3	13%
כספי תלוי דרישה	5	22%
הטבה או קופון	8	35%
תרומה כספית	2	9%
תרומה במוצרים	2	9%
שינוי התנהגות	4	17%

\*הערה: יש לשים לב שכך שבכמה מההסדרים הוסכם על יותר מסעד אחד. על כן הנתונים מסתכמים ליותר ממאה אחוז.

### 3. שכר טרחה וגמול

מתוך 48 הסדרי הפשרה שאושרו, מצאנו כי הסכום הכולל ששולם במסגרת הסדרי הפשרה, כשכר טרחה עומד על כ-23 מיליון ש"ח. האחוז הממוצע של שכר טרחת עורכי דין בפשרות שאושרו עומד על 20.8% משווי הסעד שנפסק בהסדרים אלה והחציון עומד על 17%.

17 מיליון ש"ח (כ-74% מהסכום שנפסק שכר טרחה) נפסקו במסגרת שלושת ההליכים שהוזכרו לעיל בפרק 2.<sup>7</sup> שכר הטרחה הממוצע עומד על כ-560 אלף ש"ח, בעוד ששכר הטרחה החציוני הינו 100 אלף ש"ח. לשם השוואה, בתובענות ייצוגיות "צרכניות" (לפי פריט 1 לתוספת) שכר הטרחה הממוצע עומד על כ-125 אלף ש"ח, והחציון הינו 68 אלף ש"ח. שכר הטרחה בהסדרי הפשרה בתביעות אלו הינו בממוצע 21% משווי הסעד בתביעות אלו.

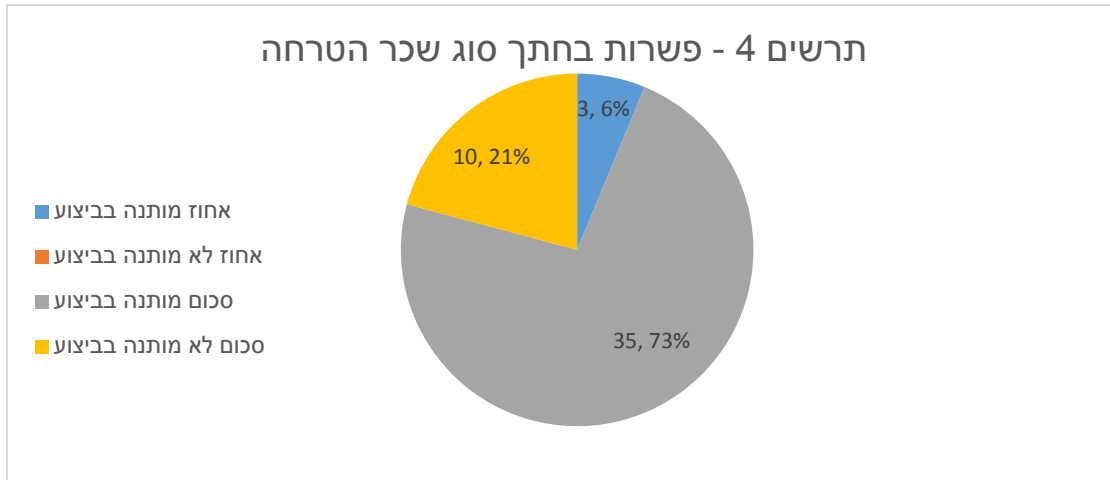
כמו כן, בחנו את **סוג שכר הטרחה** תוך חלוקה בין: שכר טרחה שנפסק כסכום קבוע שתשלומו לעורך הדין המייצג אינו תלוי בביצוע ההסדר; שכר טרחה שנפסק כסכום קבוע, אולם תשלומו לעורך הדין המייצג מותנה בביצוע ההסדר על ידי הנתבעת; ושכר טרחה שנפסק כאחוז משווי הסעד הכספי כפי שזה ימומש על ידי חברי הקבוצה.

ניתן לראות מהנתונים (**תרשים 4**) כי במרבית הסדרי הפשרה שאושרו, יישמו בתי המשפט את השיטה השנייה, שיטת "התשלומים". לפי שיטה זו, שכר הטרחה נפסק כסכום עם אישור ההסדר, אולם אינו

<sup>7</sup> לעיל הי"ש 4.



משולם במלואו לבא הכוח המייצג עד אשר בית המשפט נוכח לוודא כי ההסדר אכן בוצע על ידי הנתבעת. שיטה זו, על אף שהיא מעניקה לבאי הכוח המייצגים תמריץ להמשיך ולפקח אחר ביצוע ההסדר, אינה עומדת במתווה שנקבע על ידי בית המשפט העליון בעניין **רייכרט נ' שמש**.<sup>8</sup> לפי הלכה זו, בתובענות ייצוגיות בהן נפסק סעד כספי, קביעת שכר טרחת עורך הדין המייצג תיעשה לפי שיטת האחוזים, אותם יש לגזור מהסכום שנגבה בפועל על ידי חברי הקבוצה. בשיטה זו, מתקיים קשר ישיר בין התגמול המגיע לחברי הקבוצה לבין שכרו של עורך הדין. לכן אופן פסיקת שכר טרחה זה מתמרץ את עורך הדין לפעול להשאת טובת הקבוצה, תוך שהוא פועל אף להשאת שכרו שלו.<sup>9</sup>



**לגבי הגמול אשר נפסק לתובעים המייצגים:** מצאנו כי הגמול הממוצע הינו כ-93 אלף ש"ח כאשר הגמול החציוני עומד על כ-28 אלף ש"ח. הסך הכולל של הגמול אשר נפסק לתובעים ייצוגיים הינו כ-4 מיליון ש"ח המהווים כ-3% משווי הסעד הכולל בלבד, לעומת שכר הטרחה אשר, כאמור לעיל, מהווה כ-17% משווי הסעד הכולל. כמו כן, נמצא כי הגמול הממוצע מהווה 17% מן שכר הטרחה הממוצע, והגמול החציוני מהווה 28% משכר הטרחה החציוני.

#### **4. התנגדויות, עמדות ומינוי בודק**

כידוע, אחת מהבעיות המרכזיות בהסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות הינה העדרו של דיון אדוורסרי.<sup>10</sup> זאת, הואיל ומול בית המשפט הדין באישור הסדר פשרה בתובענה ייצוגית ניצבים שני צדדים השותפים לעמדה לפיה יש לאשר את ההסדר שהוגש. כדי להתמודד עם בעיה זו נקבעו בחוק מספר הסדרים ייחודיים. ביניהם האפשרות העומדת בפני חברי הקבוצה ובפני ארגונים שקיבלו את היתר שר המשפטים לעניין זה, להגיש את התנגדותם לאישור ההסדר. אפשרות זו עומדת בפני היועץ

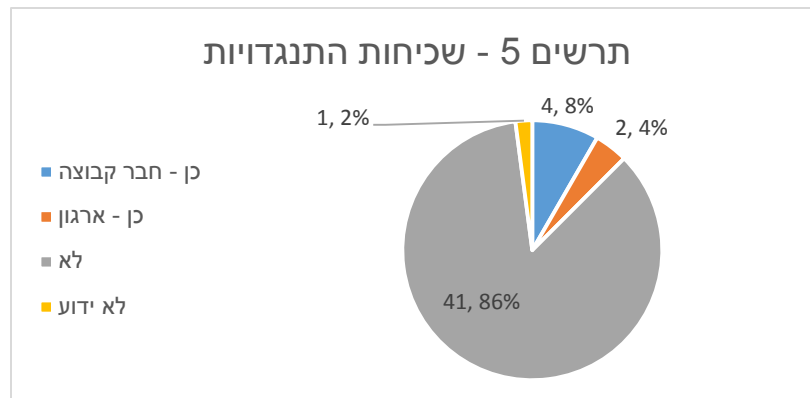
<sup>8</sup> ע"א 2046/10 עזבון שמש נ' רייכרט (פורסם בנבו, 23.5.2012).

<sup>9</sup> קלמנט, לעיל ה"ש 4, בעמ' 23-31.

<sup>10</sup> אלון קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענה הייצוגית" משפטים מא 5 (2011).

המשפטי לממשלה. הסדר נוסף הוא זה הקבוע בסעיף 19(ב) לחוק, לפיו על בית המשפט למנות בודק לבחינת סבירות ההסדר עבור הקבוצה.

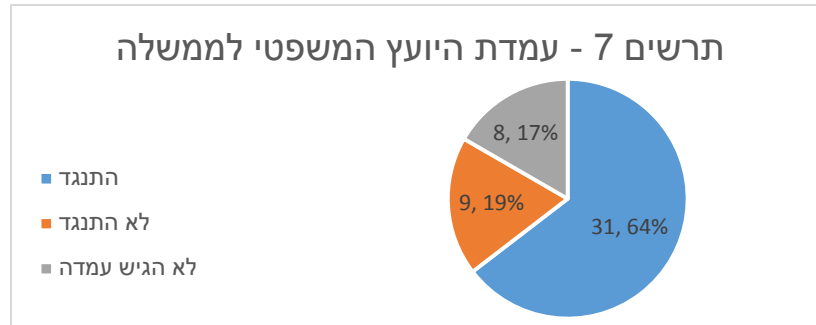
כפי שניתן לראות בתרשים 5, ככל הנראה בשל העדר מידע והיעדר תמריץ מספק, מבין כלל ההסדרים שפורסמו בתקופת הבדיקה ואושרו עד ליום 26.3.16, בשישה מקרים בלבד הוגשו התנגדויות. בתוך כך, ארבע (4) התנגדויות הוגשו על ידי חברי הקבוצה, ושתיים (2) על ידי ארגונים חיצוניים. יחד עם זאת יש לציין כי בהעדר נתונים אודות התנגדויות שהוגשו להסדרים שטרם אושרו, ייתכן שבהסדרים שבהם הוגשו התנגדויות, אורך הליך אישור ההסדר זמן רב יותר, ועל כן הסדרים אלה טרם אושרו.



כמו כן, על אף העובדה כי מינוי בודק הינו מחויב על פי חוק, בתי המשפט מינו בודקים רק בחמישה (5) מתוך 48 הסדרי הפשרה שאושרו על ידי בית המשפט (תרשים 6).



לעומת זאת מצאנו כי במרבית הסדרי הפשרה שאושרו (84%), התייצב היועץ המשפטי לממשלה (תרשים 7). ב-65% מהמקרים הביע היועץ התנגדות לאישור ההסדר, ב-19% מהמקרים הוא לא התנגד וב-17% לא הגיש כלל עמדה.



## 5. משך ההליך

בשל העומס הרב על בתי המשפט מצאנו לנכון להידרש לסוגיית משך ניהול ההליך, מהגשת התובענה ועד לאישור הסדר הפשרה. כמו כן בחנו את משך הזמן בין פרסום ההודעה על הגשת ההסדר ועד לאישורו.<sup>11</sup>

נמצא כי הליכים בהם אושרו הסדרי הפשרה, נמשכו באופן ממוצע, כ-34 חודשים מיום הגשת התובענה ועד ליום אישור הסדר הפשרה על ידי בית המשפט. החציון, עומד בקבוצה זו של הסדרים על 28 חודשים.

הזמן הממוצע האורך לאישור הסדר הפשרה מיום פרסומו בעיתונות הינו 185 ימים. עם זאת, ייתכן כי נתונים אלה מוטעים מטה הואיל והם מתייחסים רק להסדרי פשרה שאושרו. איננו יודעים לומר האם דווקא אותם הסדרים שלא אושרו בתקופת זמן הבדיקה נמשכים בממוצע זמן רב יותר. להשלמת התמונה בדקנו את משכו הממוצע של ההליך בקבוצת הסדרי הפשרה שטרם אושרו (מפתיחתם המשוערת ועד ה-26.3.2016) ומצאנו כי הוא עומד על 50 חודשים, בעוד שהחציון הינו 44 חודשים.

<sup>11</sup> מבחינה מתודולוגית, במרבית המקרים תאריך הגשת התובענה הוערך כ-1 לחודש בו הוגש ההליך.